

3. Дахно І. Цивільний кодекс України – виключно пандектний. URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/tsyvilnyj-kodeks-ukrayiny-vykluschno-pandektnyj/>
4. The bicentenary of the French Civil Code: an international approach. URL: <http://rm.coe.int/the-bicentenary-of-the-french-civil-code-an-international-approach/168078ab52>
5. Харитонов Є. О., Харитонova О.І. Рекодифікації цивільного законодавства в контексті інтеграції України у правовий простір ЄС. URL: <http://chascyvil.onua.edu.ua/index.php/chc/article/view/164/52>

Осуховська Євгенія Вікторівна,
студентка 2-го курсу магістратури факультету цивільної та господарської
юстиції Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Берназ-Лукавецька О.М.

ВПРОВАДЖЕННЯ ДОГОВОРУ ПРО НАДАННЯ ЮРИДИЧНИХ ПОСЛУГ У НОВИЙ ЦИВІЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Багатовікова історія римської юриспруденції формує таку договірну конструкцію, як договір про надання юридичних послуг, і яка знайшла своє відображення у перших цивільних кодексах Австрії та Німеччини. На сьогодні договір про надання юридичних послуг набуває великого масштабу використання, зокрема де йде мова про вчинення дій чи здійснення певної діяльності юридичного характеру. Юридичні послуги є найпопулярнішим видом послуг серед фізичних та юридичних осіб, які потрапили в ситуацію, де їх права порушуються. Але виникають проблеми з неправильним застосуванням норм глави 63 Цивільного кодексу України. Це відбувається через відсутність єдиної думки відносно суті предмету договору. Предметом договору є не результат, який після його досягнення передається замовнику, а сам процес або здійснення певної діяльності суб'єктом приватної юридичної практики, що відразу споживаються. Предмет має вирішальне значення для відмежування договорів один від одного. Ю.В. Романець, М.І. Брагинський, В.В. Вітрянський, І.А. Покровський та багато інших науковців у своїх роботах підіймали тему удосконалення вже існуючих поглядів на договір про надання юридичних послуг [1, с. 68].

Глава 63 ЦКУ не розкриває договір про надання юридичних послуг, вона присвячена видовим відносинам, які пов'язані із наданням різноманітних послуг, наприклад, медичних та освітніх [2]. Тому законодавець повинен у Цивільному кодексі окремо виділити *locatio conduction operarum*, основні положення якого наповняють зміст сучасного договору про надання юридичних послуг. Виходячи з практики, юридична послуга виявляється саме в процесі здійснення дій чи діяльності, які безпосередньо спрямовані на

задоволення тієї чи іншої потреби особи. Тобто суб'єкт надання юридичних послуг робить свій процес праці благом, що становить собою сукупність корисних властивостей здатних задовольнити потреби замовника. Юридична послуга повинна мати конфіденційний характер, бути ексклюзивною, невіддільною від джерела та синхронна надана.

Деякі вчені виокремлюють юридичні послуги від «юридичної роботи». Під «юридичною роботою» мається на увазі діяльність суб'єкта, що здійснює приватну юридичну практику, наприклад, розробка проекту договору. Але таке виокремлення є більш умовним, ніж законодавчим, воно більш відноситься до економічних відносин. Я вважаю, що «юридична робота» входить до юридичної послуги і виникає на початку взаємодії між клієнтом та суб'єктом, що здійснює приватну юридичну практику. Також у законодавці не потрібно виділяти «матеріальну» та «нематеріальну послугу», так як сформується невірне уявлення про те, що об'єктом зобов'язання щодо надання юридичних послуг може бути матеріальна послуга.

У законодавстві обов'язково повинно бути вказано, що у договорі про надання юридичних послуг має бути встановлено момент задоволення потреби замовника задля відновлення порушених прав та відшкодування збитків у разі недосягнення мети юридичної послуги. Отже, досягнення між суб'єктом надання юридичних послуг і замовником згоди про зміст, обсяг, характер взаємних дій, після яких встановлюються взаємні права і обов'язки – є умовою щодо предмета договору. Також у договорі може визначатися конкретний спосіб вчинення дій або здійснення діяльності виконавцем. У деяких випадках виконавець на свій розсуд, виходячи з інтересів замовника, може самостійно обирати спосіб здійснення дій або діяльності. Є таке поняття, як «гіперобслуговування», воно може бути включено у договір, якщо сторони дійшли згоди. А законодавство має встановити певні вимоги до включення такої послуги до договору, а саме: доцільність, достатність, економічна ефективність та не перевищення мір необхідного.

Існують випадки, коли між виконавцем та замовником укладається договір, у рамках якого охоплюється і результат дій (діяльності) виконавця, тобто результат є невід'ємною частиною виконання договору (письмові висновки). У цьому разі доцільно говорити про договір підряду, або про змішаний договір, в якому є елементи договору про надання юридичних послуг та підряду. Я вважаю, що в усіх договорах про надання юридичних послуг доречно за згодою обох сторін зазначити пункт підвищення грошової суми за діяльність, при якому виконавець приймає на себе обов'язок здійснити певну

дію чи діяльність, яка приведе до позитивних для замовника результатів [3, с. 203-204].

Отже, договір про надання юридичних послуг обов'язково повинен бути внесений законодавцем до Цивільного кодексу України окремою главою, в якій буде встановлено суб'єктів надання юридичних послуг, момент виконання потреб замовника, різновиди договору про надання юридичних послуг, результат дій або діяльності виконавця, оплата та підвищення ціни послуг виконавця, предмет договорів, а також можливість послуг виконавців для іноземців.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Брагинський М. І. Застосування в цивільному законодавстві публічного порядку: теоретичний і практичний аспекти. Підручник підприємство, господарство і право. 2009. 157 с.
2. Цивільний кодекс України від 03.10.2003 №40. ВВР. 2003. URL: <https://www.rada.gov.ua>.
3. Вітрянський В. В. До поняття обов'язків про надання послуг у цивільному праві. Підручник держава і право. 2000. 230 с.

*Yermakova Sophia, Kuprych Diana, Shyyan Vlada,
3rd year students of the Faculty of International Legal Relations
of the National University «Odesa Law Academy»
Scientific advisor: Professor A.R. Chanysheva*

USUFRUCT AS AN INNOVATIVE INSTITUTION OF UKRAINIAN CIVIL LAW

Usufruct was the most common kind of private easements. It was defined as the temporary right to the use and enjoyment of the thing of another with the right to take the results from using the thing without changing the character it [1, p. 109]. Usufruct is a classical institution of Roman law. It was established in Ancient Rome and was adopted by many countries. This institution is in demand in different areas of legal regulation, especially in countries with substantial influence of Roman law, like Germany, France and Belgium.

There is the legal concept of usufruct in the Civil Code of France. According to article 578, usufruct is understood as the right of using the things which are owned by another person in the same way as the owner himself or herself, but only with the obligation to preserve the essence of these things [2]. The essence of the usufruct in French civil law is that its subject acquires the ability to use the encumbered thing